

PERMANENTNÁ FORMÁCIA ABSOLVENTOV TEOLOGICKÝCH FAKÚLT

prof. ThDr. Marek Petro, PhD.

PREDMET: Všeobecná morálna teológia – Svedomie

TÉMA II: SVEDOMIE AKO CESTA BOŽIEHO VOLANIA K MRAVNOSTI

Svätý Otec Benedikt XVI.

Chváloreč na svedomie

Čo je to svedomie? Tichý hlas, ktorý nám našepkáva čo je správne a čo nie?

Obmedzenie? Čo je to vlastne svedomie?

„V hĺbinách svedomia človek odкрýva zákon, ktorý si on sám nedáva, ale je povinný ho poslúchať. Jeho hlas ho neprestajne vyzýva, aby miloval a konal dobro a vyhýbal sa zlu; a keď treba, zaznieva mu v hĺbke srdca: Toto rob, tamtoho sa varuj! Človek má totiž v srdci Bohom vpísaný zákon a práve v poslušnosti tomuto zákonu sa prejavuje jeho dôstojnosť a podľa neho bude aj súdny. I 7 Svedomie je najskrytejším jadrom a svätynňou človeka, kde je sám s Bohom, ktorého hlas sa ozýva v jeho vnútri. I 8 Pomocou svedomia človek obdivuhodným spôsobom poznáva zákon, ktorý nachádza svoje naplnenie v láske k Bohu a bližnému. I 9 Vernosť svedomiu spája kresťanov s ostatnými ľuďmi, aby hľadali pravdu a pravdivo riešili mnohé mravné problémy vznikajúce v živote jednotlivcov i v spoločenskom živote. Čím viac teda prevláda správne svedomie, tým viac sa jednotlivé osoby a spoločenstvá vzdávajú slepej svojvôle a usilujú sa riadiť objektívnymi normami mravnosti. No nezriedka sa stáva, že svedomie sa z neprekonateľnej nevedomosti mylí bez toho, aby stratilo svoju dôstojnosť. To však nemožno povedať vtedy, keď sa človek málo stará o hľadanie pravdy a dobra a keď hriechne návyky svedomie postupne takmer zaslepia.“¹

Mnohým môže svedomie pripadať ako obmedzovanie osobnej slobody. Najmä v liberálnej spoločnosti. Emeritný pápež Benedikt XVI. silnou argumentáciou zastáva jeho nevyhnutnosť. Kniha Chváloreč na svedomie pripomína základy viery a nutnosť kresťanov bojovať proti hrozbám subjektivity a sociálnemu tlaku. V tejto argumentácii emeritného pápeža Benedikta XVI. môžu hľadať východiská pre svoje bádania i ďalší autori.

NAŠA ÚLOHA:

Kritické skúmanie fenoménu »svedomie« a jeho vedecká a praktická interpretácia na základe náuky Magistéria cirkvi – v tom tkvie naša úloha.

LITERATÚRA:

BENEDIKT XVI. _ RATZINGER, J.: *Chváloreč na svedomie*. Trnava: SSV, 2010.

JÁN PAVOL II.: *Encyklika VERITATIS SPLENDOR o základných otázkach cirkevnej náuky o mravnosti*. In: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/veritatis-splendor>.

PETRO, M.: *Morálne svedomie* - In: *Sondáž do etickej determinácie človeka*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2017. s. 37 – 69.

PETRO, M.: *Svedomie vo Svätom písme a Druhom vatikánskom koncile s akcentom na náboženskú slobodu*. In: *Problematika svedomia - jej vedecká a praktická interpretácia*. Prešov: Gréckokatolícka teologická fakulta PU v Prešove, 2014. s. 12 – 35.

PETRO, M. a kol.: *Problematika svedomia - jej vedecká a praktická interpretácia*. Prešov: Gréckokatolícka teologická fakulta PU v Prešove, 2014.

PETRO, M. (ed.): *Sondáž do etickej determinácie človeka*. I. vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2017.

¹ *Pastorálna konštitúcia o Cirkvi v súčasnom svete GAUDIUM ET SPES (16)*. In: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil/c/gaudium-et-spes>.